

O B R A Z L O Ž E N J E

Odluke o Programu utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu Federalnom ministarstvu kulture i sporta

Prijedlog Odluke o usvajanju Programa utrošku sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu Federalnom ministarstvu kulture i sporta izrađen je na osnovu utvrđenih sredstava u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine 2007. godine za ove namjene i opredjeljenju Vlade Federacije Bosne i Hercegovine da, u skladu s ustavnim nadležnostima, financira projekte i programe od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine i Bosnu i Hercegovinu.

Federalno ministarstvo kulture i sporta je na osnovu dosadašnjih iskustava i zaključaka savjetovanja Federalnog ministarstva kulture i sporta s kantonalnim resornim ministarstvima u Fojnici i Kupresu, utvrdilo prijedlog sredstava za pojedina područja kulture i sporta, vodeći računa o potrebama i ravnomjernoj teritorijalnoj zastupljenosti u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Federalno ministarstvo kulture i sporta nadležno je za obnovu i zaštitu objekata kulturne baštine koji su proglašeni nacionalnim spomenicima, a nalaze se na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine. Sredstva za zaštitu i obnovu kulturnog i graditeljskog nasljeđa u predviđenom iznosu od 3.000.000,00 KM predstavljaju značajnu stavku ukupnih sredstava Ministarstva. Činjenica je da je veliki broj objekata kulturne baštine devastiran namjernim rušenjem u toku posljednjeg rata, dugogodišnjim neodržavanjem, zapuštanjem i nizom drugih razloga. Uništena je zgrada i institucija Republičkog zavoda za zaštitu spomenika, veliki dio dokumentacije, osut je i raseljen stručni kadar, uništen laboratorij i oprema. Kontinuirano se djeluje na sanaciji ovakvog stanja.

Sredstvima u iznosu od 3.000.000,00 KM ministarstvo sudjeluje u financiranju obnove 30 do 40 objekata kulturne baštine godišnje, svakoga u nekoj od faza obnove: istraživanje, dokumentiranje, procjena stanja objekata, različita snimanja, pripremni radovi, arheološka istraživanja, izrada programa, idejnih, glavnih i izvedbenih projekata, te izvođenje konzervatorskih, restauratorskih i drugih radova. Sudjeluje u financiranju programa i projekata institucija od značaja za Bosnu i Hercegovinu, muzeja koji čuvaju pokretna kulturna dobra, muzejskih zbirki, arhiva i drugih institucija kulture. Obnovljene objekte potrebno je održavati, što također zahtijeva financijska i druga sredstva.

Kao ilustracija o visini sredstava kojima Vlada Federacije Bosne i Hercegovine sudjeluje u financiranju obnove i zaštite objekata kulturne baštine (3.000.000,00 KM godišnje), može poslužiti činjenica da je restauracija samo jednog objekta, na primjer Starog grada Bužima, procijenjena na skoro četiri milijuna KM. U Bosni i Hercegovini je preko dvije stotine starih gradova, a preko pedeset spada u prvu kategoriju po slojevitosti i značaju.

Pored materijalnih ulaganja odvija se i kontinuirana suradnja Ministarstva i Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu ovog ministarstva s Komisijom za očuvanje nacionalnih spomenika BiH,

kantonalnim, gradskim ustanovama nadležnim za ove poslove, nevladinim i drugim organizacijama, resornim ministarstvom u Republici Srpskoj i Ministarstvom civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

Već drugu godinu Ministarstvo predlaže Vladi Federacije BiH raspoređivanje sredstava za očuvanje, konzerviranje i obnavljanje kulturno historijske baštine ostvarenih provedbom Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama i Uredbe o boravišnim pristojbama. Radi se o sredstvima koja su u 2005. godini iznosila oko 1.500.000,00 KM. Očekujemo da će prihod ostvaren u 2006. godini biti i veći.

U prijedlog Odluke o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2007. godinu uvršteni su neki od objekata kojima će biti potrebna dodatna podrška iz sredstava turističkih zajednica. Tako će sredstva za obnovu i zaštitu, prvenstveno, javnih objekata kulturne baštine (transfer 1.1), starih gradova (transfer 1.6), kao i arheoloških područja i nekropola (transfer 1.5) biti dodatno podržana iz sredstava turističkih zajednica.

Da bi radovi na obnovi i zaštiti bili efikasnije i kvalitetnije organizirani, ostvorena je suradnja s Fondacijom za održivi razvoj OdRaz. Ta suradnja omogućava, između ostalog, provođenje dugotrajnih i specifičnih vrsta radova koji se izvode u višegodišnjem kontinuitetu.

Kultura i sport kao društvene djelatnosti temeljni su činitelji razvojne politike Bosne i Hercegovine.

Kulturnim i sportskim projektima gradimo i razvijamo partnerske odnose unutar Federacije Bosne i Hercegovine, Bosne i Hercegovine, sa susjednim i drugim zemljama.

Prednost pri raspodjeli sredstava imaju programi, manifestacije i institucije kulture u Federaciji koje imaju dugogodišnji kontinuitet i značaj za djelatnost. Odlična suradnja s kantonalnim resornim ministarstvima i preporuke kantona jedan su od kriterija u opredjeljenju za izbor programa koje Federalno ministarstvo kulture i sporta podržava. To se posebno odnosi na programe i manifestacije koje svojim kvalitetom i značajem doprinose afirmaciji Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine izvan njenih granica.

Kulturne djelatnosti, njihovi programi i projekti nisu vezani isključivo za institucije, te je u transferima predviđena stavka za djelatnosti udruga građana, strukovnih udruženja u koja su uvrštene i vjerske zajednice, sa svojim kulturnim i vjerskim programima.

Proslava 600 godina institucionalne prisutnosti islama na prostoru Bosne i Hercegovine, ove godine zahtijeva dodatni financijski napor. Kako stavka u transferu za podršku programima kulture religijskih organizacija ima svoje redovite potrebe, sredstva za podršku ovoj značajnoj obljetnici izdvojena su posebnom stavkom transfera.

Podrška poboljšanju statusa umjetnika plaćanjem obveza prema Zavodu PIO-MIO slobodnim umjetnicima, odnosno potreba da se konačno izmire zaostale obveze stvorene do 31.12.2000. zahtijeva također zasebnu stavku u transferu. Ministarstvo je ostvarilo potreban dogovor s ovim institucijama kako bismo bili oslobođeni obveze plaćanja zateznih kamata.

Također, prihvatili smo obvezu da Fondaciji Ars Aevi pomognemo realizirati obveze koje je presudom nadležnog suda dužna izmiriti prema Historijskom muzeju BiH. Radi se o stavci od 200.000,00 KM.

Ove godine po preporuci Vijeća Europe organizirat ćemo jedanaeste «Dane europskog naslijeđa». Ovu manifestaciju koristimo da predstavimo kulturnu i prirodnu baštinu Bosne i Hercegovine u manjim sredinama, te za susrete, razmjenu mišljenja i iskustava stručnjaka zaposlenih u institucijama koje se bave obnovom i zaštitom kulturne baštine, kao i nevladinim organizacijama. Unutar ove manifestacije tradicionalno prezentiramo stvaralaštvo mladih na temu čuvanja kulturne baštine.

Centar za mlade je nositelj programa koji doprinose angažmanu i afirmaciji mladih. Rad Centra za mlade podjednako je povezan sa zaštitom kulturnog naslijeđa, sportom i kulturom uopće. Animacijskim i edukativnim projektima Centar značajno doprinosi borbi protiv droge i drugih oblika toksikomanije kod mladih. Financirajući programe organizacija mladih, putem centra izgrađujemo svijest o značaju i čuvanju kulturne baštine, upoznajemo ih s kulturnom baštinom drugih naroda i slično. Centar za mlade je animator i nositelj djelatnosti Kampa crtanog filma u Neumu koji je postao festival animiranog filma na kojemu sudjeluje više zemalja nego na festivalima s daleko dužom tradicijom. Svake godine, pa i ove, aktivnosti u okviru Kampa rezultirale su jednim animiranim filmom čiji su autori i realizatori mladi. Stvoren je poseban proračun za mlade u koji su izdvojena sredstva povjerena Centru za mlade Ministarstva. Ove godine proračun Centra za mlade iznosi 500.000,00 KM, a raspoređen je unutar transfera 1. 2 i 4.

Federalno ministarstvo kulture i sporta u suradnji s Fondacijom za održivi razvoj OdRaz realizira programe obnove domova kulture na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine, često jednim institucijama u kojima se organiziraju različite kulturne aktivnosti lokalnog, općinskog, regionalnog, nerijetko i šireg značaja. Ove godine za sufinansiranje obnove, izgradnje, sanacije i revitalizacije objekata kulture izdvojeno je 300.000,00 KM.

Strateško opredjeljenje ovog ministarstva u oblasti sporta je dostizanje visokog stepena uključenosti stanovništva u sistematsku sportsku aktivnost i podizanje nivoa vrhunskih sportskih dostignuća koja će dostojno prezentirati našu zemlju na međunarodnim sportskim takmičenjima.

Najveći dio sredstava planiran je za izgradnju, opremanje i rekonstrukciju sportskih objekata. Federalno ministarstvo kulture i sporta je, u suradnji sa Agencijom za održivi razvoj OdRaz, planirana sredstva od 1.150.000,00 KM uvećalo za 1.600.315,82 KM grant sredstava. Time će se realizirati veći broj programa izgradnje i obnove sportskih objekata. Prema ovom programu bit će realizirano 38 projekata izgradnje sportskih objekata i terena. Nastavit će se i financijska podrška projektima koji doprinose razvoju i popularizaciji sporta u Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini.

Fondacija za izdavaštvo i Fondacija za kinematografiju samostalni su pravni subjekti pri ovom ministarstvu. Pet godina djelovanja pokazalo je puni smisao i opravdanost njihovog postojanja.

Fondacija za izdavaštvo dala je doprinos vrednovanju autorskog rada, afirmirajući pri tome domaće autore, prevodioce i izdavače. Ova fondacija, a time autori, prevoditelji i izdavači, će ove godine raspolagati sredstvima od 1.500.000 KM.

Kinematografija Bosne i Hercegovine je našla oslonac u Fondaciji za kinematografiju, iako Fondacija ne raspolaže sredstvima dostatnim ni za jedan film. Iz relativno malih sredstava, gospodarenih s pažnjom dobrog domaćina, Fondacija za kinematografiju uspjela je proizvesti

filmove koji osvajaju prestižne svjetske nagrade. Naravno, to bi bilo nemoguće bez koprodukcijskog učešća i financijske potpore stranih producenata kuća. Osim dva do tri filma godišnje, što je za malu zemlju puno, Fondacija redovito podržava animirani, dokumentarni i kratki film, podržava prezentaciju domaće kinematografije na najprestižnijim europskim filmskim festivalima, a Sarajevo film festival ima sve veće šanse da postane jedan od njih. Fondacija učestvuje i u regionalnoj filmskoj koprodukciji.

Uz Odluku o Programu utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2006. godinu Federalnom ministarstvu kulture i sporta, priložen je aplikacijski obrazac. Ovim obrascem, koji je obavezan popuniti svaki podnositelj zahtjeva za dodjelu sredstava, stvoren je ugovorni odnos između Ministarstva i korisnika sredstava, pojednostavljen postupak kontrole utroška i onemogućena dodjela sredstava onim korisnicima koji nisu dostavili izvještaj o utrošku ranije dodijeljenih sredstava.